

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk

BM-II.059.1.262.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 16710 Pana Posła Sławomira Skwarka, w sprawie ograniczenia środków Funduszu Pracy w 2026 r. oraz skutków tych decyzji dla przedsiębiorstw społecznych i realizacji reintegracji społeczno-zawodowej, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Tytułem wstępu trzeba zaznaczyć, że zgodnie z art. 29 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹ podstawę gospodarki finansowej Funduszu Pracy (dalej „FP”) będącego państwowym funduszem celowym stanowi roczny plan finansowy FP. Określa on m.in. przychody funduszu i ich źródła oraz zadania realizowane z jego środków. Plan obejmuje również kwotę środków na finansowanie form pomocy przeznaczaną przez urzędy pracy w danym roku budżetowym na aktywizację osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Plan finansowy FP stanowi załącznik do ustawy budżetowej na dany rok – jego projekt jest przekazywany Ministrowi Finansów i Gospodarki w trybie i terminach określonych przez przepisy dotyczące prac nad projektem ustawy budżetowej. Minister Finansów i Gospodarki przedstawia następnie projekt ustawy budżetowej na rok kolejny wraz z uzasadnieniem Radzie Ministrów, która przedkłada go Sejmowi w terminie do 30 września roku poprzedzającego dany rok budżetowy².

Pismem z 25 lipca 2025 r. Minister Finansów i Gospodarki przekazał do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS) limit wydatków FP do uwzględnienia w projekcie planu finansowego na 2026 r. Limit określono na poziomie 10,1 mld zł.

Kierownictwo MRPiPS na każdym etapie uzgodnień wskazywało, że dla prawidłowego funkcjonowania powiatowych urzędów pracy konieczne jest utrzymanie finansowania aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu na poziomie z 2025 r., tj. ok. 3,65 mld zł. Przedstawiono w tym zakresie szczegółowe uzasadnienie, wskazując m.in. na:

- wzrost kosztów świadczeń wypłacanych z Funduszu Pracy (zasiłki, stypendia, refundacje);
- wzrost minimalnego i przeciętnego wynagrodzenia, które wpływają na wysokość refundacji i dofinansowań;
- rosnącą efektywność kosztową form aktywizacji zawodowej (z ok. 18 tys. zł w 2023 r. do ponad 21 tys. zł w 2026 r.);
- konieczność utrzymania liczby osób objętych wsparciem, w tym seniorów i osób długotrwale bezrobotnych.

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.

² Ustawa budżetowa na rok 2026 (Dz.U. poz. 62) została podpisana przez Prezydenta RP 20 stycznia 2026 r.

Mimo to kwotę zabezpieczoną w planie FP na 2026 r. ustalono na poziomie niższym od postulowanych potrzeb finansowych, tj. niższym od planu na 2025 r. o 1,5 mld zł w zakresie zadania dotyczącego aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych realizowanej przez urzędy pracy i niższym o 0,27 mld zł w zakresie refundacji wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom (zadanie realizuje OHP). W planie finansowym Funduszu Pracy na 2026 r. na aktywizację zawodową bezrobotnych zabezpieczono zatem 2 147 808 000 zł, z czego 429,6 mln zł stanowi rezerwa Funduszu Pracy.

Minister Finansów i Gospodarki wielokrotnie zwracał uwagę na fakt objęcia Polski procedurą nadmiernego deficytu (EDP), który wymaga konsolidacji finansów publicznych i redukcji deficytu w kolejnych latach. Znajduje to odzwierciedlenie w Średniookresowym planie budżetowo-strukturalnym na lata 2025-2028, określającym ścieżkę wydatków, której przestrzeganie jest konieczne do ograniczenia deficytu nominalnego i redukcji długu w średnim okresie. Minister wskazywał też, że wydatki FP objęte są stabilizującą regułą wydatkową (SRW) oraz limitem wskazywanym rokrocznie w ustawie budżetowej, w związku z czym każda dotycząca ich zmiana ma bezpośredni wpływ na ograniczenie wydatków pozostałych podmiotów objętych SRW. Ewentualne zwiększenie tych kwot powinno być poprzedzone analizą potrzeb i wskazaniem oszczędności w wydatkach na inne zadania. Zgodnie z informacją przekazaną przez Ministra Finansów i Gospodarki na dzień dzisiejszy nie ma wygenerowanych oszczędności, które można by przeznaczyć na finansowanie form pomocy. Mimo to rozmowy z Ministrem Finansów i Gospodarki w sprawie zwiększenia zasobów FP w bieżącym roku z przeznaczeniem na działania aktywizacyjne trwają.

Obok środków przekazywanych przez dysponenta Funduszu Pracy powiatowym urzędom pracy na realizację zadań ustawowych wynikających z ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia³ - takich jak świadczenia obligatoryjne obejmujące m.in. zasiłki dla bezrobotnych wraz z należnymi składkami na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, zasiłki przedemerytalne i świadczenia przedemerytalne - oraz środków dla powiatowych urzędów pracy na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu przewidzianych w ustawie, przekazywane są również środki na finansowanie kosztów tzw. zadań fakultatywnych. W ich ramach możliwe jest częściowe finansowanie wydatków ponoszonych w związku z zapewnieniem funkcjonowania powiatowych urzędów pracy (m.in. kosztów zakupu części wyposażenia czy komunikowania się z bezrobotnymi). Finansowane są z nich również dodatki motywacyjne dla pracowników powiatowych urzędów pracy.

Równocześnie, zgodnie z art. 280 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia, minister właściwy do spraw pracy przekazuje samorządom powiatów środki na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników powiatowych urzędów pracy oraz składek na ubezpieczenia społeczne od wypłaconego dofinansowania do wynagrodzeń. Środki przekazywane są miesięcznie w wysokości 1/12 kwoty ustalonej na dany rok budżetowy.

Już w grudniu 2025 r. oraz na początku stycznia 2026 r. rozdysponowałam pomiędzy urzędy pracy ok. 1,7 mld zł, w tym ok. 1,1 mld zł na realizację projektów w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), a także ponad 50 mln zł z rezerwy FP na zabezpieczenie środków umożliwiających regulowanie przez te jednostki zobowiązań przechodzących z 2025 na 2026 rok.

Mając na uwadze zgłaszane przez urzędy pracy potrzeby w zakresie przeznaczenia dodatkowych środków FP na aktywizację zawodową podjęłam też decyzję o uruchomieniu

³ Dz. U. poz. 620.

4 lutego br. naboru z rezerwy FP, który pozwolił przekazać dodatkowe środki na finansowanie działań aktywizujących osoby bezrobotne. Trwający do 16 lutego nabór skierowany był do powiatowych urzędów pracy działających w regionach z wysoką stopą bezrobocia. Urzędy mogły wnioskować o środki rezerwy FP na finansowanie wszystkich form pomocy ujętych w ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia. Łączna wartość wniosków złożonych przez wszystkie urzędy pracy, które spełniały warunki udziału wynosiła 174,9 mln zł.

Ze względu na wyższą niż określone w ogłoszeniu 150 mln zł kwotę wnioskowaną, mając na uwadze potrzebę odpowiedniego zabezpieczenia możliwości działań w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, zwiększyłam alokację o 23,5 mln zł.

W efekcie, po dokonaniu oceny wszystkich wniosków oraz dostosowaniu wysokości wsparcia do liczby osób bezrobotnych w danym powiecie z uwzględnieniem limitów środków, jakimi poszczególne powiatowe urzędy pracy dysponują, kwotę przysługującego im łącznie wsparcia ustalono na 173,5 mln zł. Oznacza to że każdy urząd pracy, który mógł uczestniczyć w naborze i z którego złożono wniosek, otrzymał wsparcie z rezerwy Funduszu Pracy. Środki przyznano urzędom 9 marca br.

W ramach naboru sześć powiatowych urzędów pracy wnioskowało m.in. o środki rezerwy FP na formy pomocy ujęte w art. 300 ust. 2 ustawy:

- pkt 19 (środki na utworzenie stanowiska pracy oraz finansowanie kosztów wynagrodzenia zatrudnionych w spółdzielni socjalnej lub przedsiębiorstwie społecznym, o których mowa w art. 167 ustawy) – Powiatowy Urząd Pracy w Łobzie,
- pkt 28 (zatrudnienie wspierane, w zakresie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym) – Powiatowy Urząd Pracy w Pabianicach,
- pkt 29 (wsparcie, o którym mowa w art. 12 ust. 3a ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych) – Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu,
- pkt 30 (wsparcie, o którym mowa w art. 21 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej): Powiatowy Urząd Pracy w Puławach, Wieluniu oraz w Wodzisławiu Śląskim.

Kierownictwo resortu pracy na bieżąco monitoruje zapotrzebowanie urzędów pracy. Równolegle prowadzone są rozmowy z Ministrem Finansów i Gospodarki w sprawie możliwości podniesienia limitów w Funduszu Pracy w 2026 roku.

W obliczu obniżenia środków na aktywizację wsparcie klientów urzędów pracy wymaga intensyfikacji pomocy świadczonej w ramach pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego. W tych dwóch formach, co do zasady, nie jest konieczne angażowanie środków FP. Korzystając z pośrednictwa pracy osoba bezrobotna czy poszukująca pracy może otrzymać propozycje oferty pracy dopasowane do jej kwalifikacji, doświadczenia zawodowego oraz oczekiwań, a także propozycje udziału w targach pracy lub giełdach pracy, pozwalających na bezpośredni kontakt z pracodawcami poszukującymi pracowników. Osoba poszukująca pracy może też skorzystać z nowoczesnych narzędzi teleinformatycznych tj. internetowej wyszukiwarki ofert pracy ePraca oraz aplikacji ePraca.

Z wyrazami szacunku

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/